

# ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

## 16.11.2020 г.

### *Важни обществено-икономически и политически теми*

#### Нова ТВ

##### **✓ Дончев: Разходите за иновации, образование и икономическо развитие не са лукс**

Разходите за иновации, образование и икономическо развитие никога не са лукс и неслучайно това е първият стълб в Плана „Иновативна България“. Това каза вицепремиерът Томислав Дончев по време на публична дискусия, посветена именно на този проект, съобщава БГНЕС.

„Дигитализацията не може да бъде сведена само до хардуер и софтуер, това е на първо място дигитални умения. Тук трябва да говорим за дигитализация на самия учебен процес, и от друга страна за сформирани адекватни дигитални умения, защото това е пулса на бъдещето“, каза още той, цитиран от Агенция „Фокус“.

„Предвидено е 750 училища, 450 детски градини и общежития да бъдат основно реновирани, за да може освен високото ниво на амбиции от гледна точка на съдържанието на учебния процес, да бъдем в синхрон със самата учебна среда“, добави Дончев.

„Тези инвестиции са допълващи спрямо всички останали инвестиции в бъдещата оперативна програма „Образование“. В нея ще видите мерките, свързани с допълнителна квалификация и мотивация на учителите. Усилията на самите образователни институти да станат по-приветливи за учениците. Пряко свързано с всички усилия в сферата на образованието е амбицията България да бъде много по-напред, много по-дръзка в сферата на науката и иновациите“, подчерта Дончев.

„Затова освен целия спектър мерки, се предвижда създаването на нов фонд на стойност 410 милиона лева, който да финансира авангардни научни изработки, иновации, институтите на БАН и университетите. Това трябва да бъде направено по такъв начин, че българските институти да имат по-широк достъп до съществуващите европейски хоризонтални инструменти за финансиране“, каза още той.

„Тук сме в сферата на фините настройки. Не е достатъчно да се осигури адекватен обем финансиране, на нас ни е необходима гаранция, че парите ще отиват там, където ще сформират добавена стойност. Ние трябва да държим отворени целия спектър от мерки. Освен от парите, от нивото ни на дързост, от способността ни да осъществим адекватна национална мобилизация, зависи дали ние ще сме в състояние да постигнем тези цели“, подчерта вицепремиерът. Той допълни, че трябва да се мисли за добавената стойност и това е пътят на икономика на знанието.

„Ние трябва да скъсаме с икономиката на ишлемето, където България е конкурента с ниската цена на труда. Трябва да се научим да правим неща, които другите не могат. Още един специален акцент – специален фонд на стойност 490 милиона лева, който да финансира и изграждането на съпътстваща инфраструктура до съществуващи нови индустриални зони. Това е продължаващо усилие във връзка с внесения в Народното събрание проектозакон за индустриалните паркове. Както и на база средствата от този фонд България ще бъде в състояние да инвестира, когато работи с нови, големи стратегически инвеститори“, посочи той.

Дончев подчерта, че трябва да се усъвършенства начинът, по който се правят политики. По думите му на ход е създаването на държавна агенция, която да се занимава с приложна наука и иновации.

##### **✓ Нова помощ за работниците, излезли в неплатен отпуск заради COVID-кризата**

*Управляващите вече са готови с проекта, който ще се обсъди със социалните партньори във вторник*

Нова помощ за работниците, излезли в неплатен отпуск заради COVID-пандемията. Управляващите вече са готови с проекта, който ще се обсъди със социалните партньори във вторник.

Предвижда се служителите на 8-часов работен ден да получават по 24 лева на ден, като компенсацията ще се отпуска от датата на неплатения отпуск, но не по-рано от 29 октомври и не по-късно от 31 декември тази година. Помощта ще е за не повече от два месеца неплатен отпуск.

А кои точно са затворените бизнеси, чиито служители ще могат да се възползват от финансовата подкрепа, ще определя със заповед социалният министър.

##### **✓ Томислав Дончев: Най-тежкият натиск на пандемията ще е през декември**

*Вицепремиерът заяви, че сепаративни преговори относно ваксината няма*

„Държавата се опитва да предприеме целия спектър от мерки, който е необходим – първа за борба със заразата, за предпазване на хората и в същото време да вземе социално-икономически мерки. Държавата трябва да е на мястото си, държавните контролни органи трябва да следи за спазването на мерките. Обществото трябва също да полага усилия“. Това заяви в студиото на "Неделята на NOVA" вицепремиерът Томислав Дончев.

Той добавя, че в страната има разкрити достатъчно легла. Нужда от подобрене има системата за координация и логистика, тоест болният да бъде отправен там, където има свободно легло.

„Очаква се, може би, най-тежкият натиск от страна на пандемията да е месец декември. Това е прогноза, която не се базира на повтарящ се модел. До сега не сме се сблъскали с това заболяване, науката знае все още малко за него. Но в един момент, дори и без ваксина, самият факт, че един значителен процент от населението ще се е срещнало със заболяването, ще ограничи разпространението. Но това трябва да върви със спазването на всички мерки“, заяви Дончев.

Вицепремиерът заяви, че сепаративни преговори относно ваксината няма.

„Преговорите се водят на ниво ЕС. Ние имаме договор, който би ни позволил достъп до 3 ваксини. Изборът кои да са ваксините не се прави от политиките, защото аз не съм лекар. Все още нямаме одобрена ваксина. България трябва да гарантира на българските граждани безопасна ваксина, която не крие риск за здравето им – бесплатно. И тя ще бъде по желание“, добави той.

Той коментира и ситуацията с училищата:

„Предприемат се регионални мерки в зависимост от темпа на заразата, броя заразени. Ние трябва да се борим между две злини – от едната страна е здравният риск, който никога не може да го пренебрегне, от друга страна рискуваме едно поколение да изкара една година с тежки дефицити в образованието си. Не трябва да залитаме в нито една от двете крайности. Гъвкавият подход е най-добър“, казва Дончев.

„Бюджетът е в НС. От тук нататък това, което може да направи правителството, е да защитава бюджета, който е внесен. Но от тук нататък като възможност за промени в Бюджета са в ръцете на народните представители. Основният му фокус са антикризисните мерки – допълнителните разходи за системата за здравеопазването, допълнителни социални разходи, допълнителни разходи в подкрепа за бизнеса. Тук изкуството беше как да се комбинират традиционните приоритети заедно с новите предизвикателства“, обясни Дончев.

„Има мерки, които са извънредни – 1000 лева допълнително за всеки лекар и медицинска сестра, които са на първа линия. Тази мярка ще продължи колкото е необходимо. Поне към момента тя се покрива на 100% със средства от Европейския социален фонд. Това е европейско финансиране. Беше проявена цялата възможна гъвкавост, беше използван всеки възможен източник на финансиране, за да може всички системи, в това число и здравната да бъде толкова финансира, колкото има нужда“, казва вицепремиерът.

Дончев обясни, че трябва да правим разлика между социално подпомагане и пенсионна система, която е базирана и на осигурителния принос.

„Колкото по-рано бъде представена на ЕК окончателна версия на плана, тя толкова по-рано ще бъде одобрена. Толкова по-бързо България ще има достъп и до финансирането. Крайният срок е април 2021 г. Моята амбиция е края на декември, началото на януари окончателна версия на плана да бъде изпратена на колегите. Планът не са едни пари да бъдат усвоени, това е уникална възможност не само за икономическо възстановяване, но и за създаването на дългосрочни предпоставки за растеж и прокарването на реформи“, казва Дончев.

А в неделния ден полицаите реагираха срещу решението на кабинета да върне подходящия критерий за детските помощи. Управляващите планират да насочат парите към тях вместо за детски за всички български семейства. От най-големия полицейски синдикат у нас определиха предложението като провокация и противопоставяне и дори искат извинение. Други техни колеги от Синдикален алианс Сигурност пък заявиха, че са готови да се откажат от по-високите заплати, защото не искат да ги взимат за сметка на децата.

Целия разговор гледайте във [видеото](#).

#### ✓ Хасан Адемов: Пенсионният бюджет очевидно е насочен към предстоящите избори

*Опозиционно за коронакризата и парите на държавата*

„Преминах през болестта преди 8 месеца. В началото страха беше повече и нещата се случваха различно. Познанията и уменията на здравната система не бяха същите. Сега системата е по-подготвена и е на по-високо ниво“. Това заяви за „Неделята на NOVA“ председателят на социалната комисия в НС д-р Хасан Адемов.

Той коментира и темата за парите и социалните помощи в държавата и „Бюджет 2021“.

„При положение, че в държавния бюджет се налива голям ресурс, не можем да кажем, че няма достатъчно средства в него за осигуряване. Това което е важно да отбележим е че що се касае до бюджета на държавното обществено осигуряване, финансирането на мерките за следващата година са на базата на дългово финансиране. Огромният дефицит от над бмлрд. насочва мисленето към това, че този бюджет, в този си вид, слага началото на края на финансовата стабилност на страната. Пенсионният бюджет очевидно е насочен към предстоящите избори“, смята Адемов.

„За фонд „Пенсии“ са предвидени рекордните 1млрд. и 70 млн. лв. за следващата година. Не казваме, че това е лошо, защото българските пенсионери са с най-нисък доход в целия ЕС. Искам да отбележа, че няма смислено обяснение на факта, че минималният и максималният размер на пенсиите се увеличават от началото на годината, а всички останали пенсии от 1-ви юли 2021г.“, добави Адемов.

Целия разговор гледайте във [видеото](#).

#### ✓ Болничните намаляват, смъртността скача

*Ситуацията е бомба със закъснител, предупреждават медици*

В пъти по-малко болнични са издадени тази година на фона на големия брой болни и в изолация заради коронавируса. Това сочат данни, с които NOVA разполага. Какво значи това?

Ако погледнем цифрите на НОИ, през октомври тази година са приети около 230 000 болнични листове. Това е с почти 11 400 по-малко от същия период през миналата година.



През 2020 г. до момента общо приетите болнични листове са малко над 2 250 000. Това е с близо 378 000 по-малко спрямо 2019 г.



Едва 36 000 от болничните тази година са за карантина за коронавирус.



В столичното 125 СУ „Боян Пенев“ наскоро става ясно, че учителите с положителни проби за COVID вече са 16. Затова директорът взема решение – минават онлайн. А заразените учители са болни, но състоянието им позволява да преподават от вкъщи.

„Едно от предимствата на дистанционното обучение е, че 8 колеги, които са болни, не взимат болнични, а работят от вкъщи“, обясни директорът Венелина Николова.

А лични лекари признават – с настъпването на пандемията вместо пациенти за болничен молят и работодатели.



„Пролетта имаше по-голям натиск върху нас от работодатели за издаване на болнични. Тогава паниката беше голяма и ако вие кихнете в работата, работодателят ви праща да си ходите“, обясни д-р Атанас Пелтеков, общопрактикуващ лекар. Междувременно, болни хора продължават да работят и от вкъщи, под формата на хоумофис. Така - болничните намаляват още, а разликата спрямо миналата година се усеща и по още една причина - спирането на плановия прием в болниците. Изкривената статистика пациентските организации обаче определиха като бомба със закъснител.

„Хората се уплашиха и не ходиха на лекар. Плановите операции са 90% от всички операции. Тоест, когато с 90% е намаляла дейността на болниците, е логично да намалеят и болничните“, обясни д-р Стойчо Кацаров.

„Ние един път го преживяхме това след първото затваряне на първата вълна. Когато след това дойдоха болните и те бяха вече в късния стадий, когато ние не можехме да помогнем вече“, обясни д-р Зоран Станков, Клиника по „Инвазивна кардиология“, Сити клиник.

Още в началото на пандемията и медици алармираха за обратния ефект, който се очаква след спирането на плановите интервенции и диагностиката.

Последиците, според тях, сега ще са още по-сериозни. От справка на НСИ пък става ясно, че смъртността също се повишава от края на юни. Пример е последната седмица на октомври, в която починалите са с 652-ма повече, спрямо 2019 г. са средно с между 20 и 30 повече спрямо същия период на миналата година.

#### ✓ Как се справя Нидерландия с разпространението на коронавируса

*Подробности от посланика Беа тен Тъшър*

След като в края на октомври Нидерландия постави нов рекорд по заразени и починали от коронавирius, страната затегна ограничителните мерки и временно затвори музеи, кина и зоологически градини. Как в дома на лалетата борят COVID-19, ще засегне ли пандемията следването на българските студенти там и продължава ли да тече животът в най-гъсто населената европейска държава предимно на две колела?

В рубриката „Светът в България“, говори нейно превъзходителство Беа тен Тъшър – посланик на Нидерландия у нас.

*- Ваше Превъзходителство, демонстрирахте особен подход към кризата с пандемията. В началото насърчавахте спорта и физическата активност. Но през октомври затегнахте мерките. Какво се промени? И какъв е подходът ви към COVID-19 в момента?*

**Посланик Беа тен Тъшър:** В Нидерландия гледаме цифрите, както правите и вие. Видяхме, че разпространението на заразата се увеличава и вирусът не може да бъде спряен с мекия ни подход от лятото. А искахме хората да се насладят на лятото. Както направихте и вие в България. Всички търсим правилния подход и никой не знае какъв е той. Затова сега се опитваме леко да ограничим свободата на хората. В моята страна това е много трудно, защото хората обичат свободата си, както и вие обичате вашата. И трябва много убеждаване за носенето на маски. Спортните дейности все още са позволени, но в по-малки мащаби и без публика. На футболните стадиони е празно. Всички ние обичаме футбол, а когато два отбора играят без скандирането на феновете, изглежда много странно. Но няма как. Трябва да бъдем дисциплинирани.

*- Най-голям брой български студенти учат в Нидерландия. Как COVID-кризата промени следването им и какво става, ако български студент се зарази с коронавирус, докато е в Нидерландия?*



**Посланик Беа тен Тъшър:** Имаме почти 4 000 български студенти, които следват в Нидерландия. В Техническите ни университети в Лайден, в Айндховен, в Твенте, откъдето съм аз. Учат в Маастрихт, в Амстердам. Гордея се с тях, защото учат упорито и се стремят да получат добра работа след това. Мнозина останаха тук за по-дълго, защото могат да учат от разстояние и системата работи добре. Но и много се върнаха обратно. Все още не е проблем, защото всеки ден има полети. Трябва да са под карантина 10 дни. Няма разлика в лечението и отношението към българските студенти и холандските граждани. Стига да имат здравна застраховка и първо да посетят джипито. Важно е да следват процедурата, както всички останали.

- COVID-19 засегна страната ви и икономически. Помня как в началото пандемията спря износа и производството. Каква е ситуацията сега?

**Посланик Беа тен Тъшър:** Икономиката ни се свива с между 8 и 10 %. Никой не може да каже с точност. Определени професии са частично засегнати. Други са на печалба, като електронните магазини например. Обслужващите индустрии страдат. Туризмът, барове, кафенета, където хората се събират. Всички социални професии са лошо засегнати. Броят на клиентите не е същият. Нищо не е същото. Погледнете ресторантите. Трудно е. В Нидерландия получаваме добра подкрепа от правителството за самоосигуряващите се и за културния сектор, за да могат да продължат напред. За индустриите, опитваме се да им помагаме с разходите, но, разбира се, никога не е достатъчно. Защото те искат да се върнат към нормалния начин на живот, като всички останали.

Цялото интервю гледайте във [видеото](#).

#### ✓ **България подкрепя европейската перспектива на страните от Западните Балкани**

*Позицията на страната ни е одобрена на извънредно заседание на правителството*

Правителството одобри в петък на извънредно заседание, проведено чрез видеоконферентна връзка, позицията на България относно преговорните рамки за присъединяване на Република Северна Македония и Албания към ЕС. Те ще бъдат разгледани в рамките на видеоконферентното заседание на Съвет „Общи въпроси“ (COV) на 17 ноември 2020 г., съобщиха от правителствената пресслужба.

България е сред най-силните застъпници на процеса по разширяване на Съюза. Страната ни издигна темата високо в дневния ред на ЕС по време на Председателството си на Европейския съвет през 2018 г. Европейската перспектива е най-силната мотивация за осъществяване на преход към демократично управление и пазарна икономика в Западните Балкани.

#### ✓ **Президентът на Перу подаде оставка**

Президентът на Перу, Мерино, който встъпи в длъжност след импийчмънта на Вискара, подаде оставка, съобщи ТАСС. Конгресът на страната се събра днес на извънредно заседание, на което призова новоизбраният президент Мануел Мерино да се оттегли.

"В този момент, когато Перу преживява една от най-големите политически кризи, искам да информирам цялата страна, че подавам оставката си от поста президент на републиката, без възможност за отмяна на моето решение. Призовавам за мир и единство на всички перуанци", каза Мерино в обръщение към нацията по националната телевизия.

До събитията се стигна, след като 13 от 18-те министри в новото правителство, сформирано в четвъртък, подадоха оставките си след бруталните полицейски репресии в гражданските демонстрации срещу свалянето на бившия президент Мартин Вискара.

Масовото оттегляне на членове на кабинета настъпи, след като стана известно за смъртта на двама перуанци по време на полицейското разпръскване на хилядите в съботните протести.

Ежедневните протести започнаха в Перу, след като парламентът на страната гласува в понеделник за отстраняването на бившия президент Мартин Вискара от длъжност заради повдигнатите му обвинения в корупция. Ръководството на изпълнителната власт го смени с председателя на Конгреса Мануел Мерино, който положи клетва във вторник като нов държавен глава. На фона на насилието редица парламентарни партии настояха за оставката на Мерино.

Бившият президент Вискара има поддръжката на народа заради своята война с корупцията, поради която често беше в конфликт с парламентаристите.

#### [БНТ](#)

#### ✓ **Как и при какви условия ще бъде спасен зимният сезон?**

Българският министър на туризма е оптимист за сезона. Марияна Николова, която провежда срещи с хотелиери и ресторантьори в зимните ни курорти и е категорична, че зимен туристически сезон ще има.

Месец преди старта на зимния сезон в Банско много от хотелите тук остават затворени и не е ясно дали изобщо ще работят. Резервации на този етап почти няма, запитванията са плахи и хотелиерите не могат да планират програмата си за най-силния месец декември.

Ще се разчита основно на вътрешен пазар - на български туристи, както и на туристи от съседните балкански държави.

Сериозно изпитание ще бъде този зимен сезон. Министър Николова вече проведе доста срещи с представители на бизнеса в Банско и в Боровец. Обсъдена е възможността да бъде направен компромис за вечерния час на ресторантите за предстоящите празници през декември, обясни тя.

Хиляди работни места са запазени благодарение на държавната помощ в сектор туризъм, това каза в студиото на "Денят започва" вицепремиерът и министър на туризма Марияна Николова.

*"Благодарение на мярката 60/40, която за нашия бранш е 80/20 с допълнителните 290 лева, които даваме, ние сме запазили над 30 000 работни места, тоест над 30 000 души получават доходи в момента и всъщност са заети", каза Марияна Николова, вицепремиер и министър на туризма.*

В навечерието на новия зимен сезон много от хотелиерите и ресторантьорите в Банско обаче са заплашени от фалити. За да оцелеят местните сдружения търсят начини и за допълнително финансиране извън държавната помощ.

*"Изпитваме сериозен финансов дефицит, повечето от бизнесите са на ръба на оцеляването си. Ние сме се обединили в малките организации, застанали сме един до друг и работим по проекти, които ще можем да кандидатстваме от еврофондовете за да може в един момент след като премине цялата тази криза ние да има какво да предложим на нашите клиенти", каза Юлия Попова, ресторантьор.*

От туристическия бранш се надяват заради предстоящите празници да бъде преразгледано и решението за вечерен час в ресторантите.

*"Ще се съобразим с бройките, които са допустими, с капацитетите, които може да обслужва едно заведение, работно време, дистанции, мерки за безопасност", каза Юлия Попова, ресторантьор.*

"Ние следим ежедневно ситуацията, виждаме каква е обстановката и в случай че имаме по-добри показатели, ние бихме могли да говорим за преразглеждане на такъв тип час по време на празниците", каза Марияна Николова, вицепремиер и министър на туризма.

В момента се разглеждат заявленията за предоставяне на държавна помощ за туроператорите. Очаква се средства да получат и екскурзоводите, каза още министър Николова.

#### **✓ Здравният министър в НС: Учениците боледуват безсимптомно, но спомагат за разпространение на заразата**

*По време на петъчния парламентарен контрол здравният министър Костадин Ангелов отговори на въпрос на депутата от БСП проф. Георги Михайлов за преминаване на онлайн обучение на част от училищата.*

Проф. Михайлов попита каква е причината гимназиалният курс да премине онлайн.

Здравният министър цитира заповедта си от 27 октомври, с която се преустановява присъственото обучение на гимназистите. Той обоснова заповедта си с актуалната епидемична обстановка към датата на издаване, която сочи, че се наблюдава непрекъснато нарастващи показатели, в това число на 14-дневната заболяемост, която на национално ниво надхвърля 120 на 100 000 население, на броя на хоспитализираните и на броя на починалите, като тази тенденция се наблюдава и към настоящия момент. Наблюдава се съществена ескалация в интензивността на епидемичното разпространение, каза Ангелов.

"Най-засегнати от новия коронавирус са лицата в млада и активна възраст, като е регистриран подем в заболяемостта при учениците в гимназиален курс - 15-19-годишни и в прогимназиален курс 10-14 години", каза той.

Предвид това и наличните данни, че при децата вирусът може да протече асимптомно с лека или нетипична клинична проява е въведена конкретна мярка за прекъсване механизма на предаване на инфекцията, ограничаване възможността за заразяване на контактни лица сред педагогически персонал. Мярката цели забавяне развитието и интензивността на пандемията, каза министърът.

Ангелов напомни, че преустановяването на учебния процес е мярка, която е прилагана в страната досега и при сезонния грип.

Проф. Михайлов репликира, че с преминаването на онлайн обучение се създават условия "за образователна катастрофа". Той цитира изследване на Френската педиатрична асоциация, в което се вижда, че точно тези групи от населението боледуват безсимптомно и помоли министъра внимателно "да таргетира противоепидемичната си политика".

"Тъй като при отворен режим на движение на населението, при работещи заведения за обществено хранене, при движение на всички граждани, свързани с работни функции в обществото, изключването на учащите се в един или друг процент, няма по никакъв начин - и това се вижда от политиката на големите държави, които отвориха своите училища - ние създаваме условия за образователна катастрофа", каза проф. Михайлов.

Той призова министъра да се вземат най-точните и динамични решения, за да не изпадаме в положение "на триците - скъпи, на брашното - евтини".

Министърът отговори, че учениците боледуват безсимптомно, но участват и спомагат за пътя на разпространение на заразата. За отворените ресторанти Ангелов каза, че там се спазват епидемични мерки за дистанция и изрични указания за отстояние.

#### **✓ Задава ли се ръст на лоши кредити?**

Кредитната ваканция за граждани и фирми, пострадали от пандемията, беше обявена у нас през април. Клиентите имаха право да ползват максимум 6-месечна отсрочка по вноските си.

За много граждани и фирми тя изтича около Нова година, а за последните, възползвали се от мораториума - на 31 март догодина.

БНБ обяви, че са отсрочени кредити за общо 9 млрд. лв. и засега не смята да удължава срока.

След март догодина част от отсрочените кредити ще влязат или вече ще са влезли в просрочие и ще бъдат класифицирани като лоши. Тогава ще стане ясно каква е реалната картина и ще има ли проблеми в банковия сектор. Според финансовия анализатор Иван Стойков все още е рано за категорични заключения.

*"Когато беше въведена мярката за отсрочване на кредити, хора, които са се възползвали от тази мярка, е имало такива случаи, в които те да са заявили и поискали по-рано прекратяване на тази мярка. Което означава, че те вече не изпитват тези затруднения и страхове, поради които са поискали отсрочката", каза Иван Стойков, финансов анализатор.*

Това допълнително затруднява прогнозата за това дали кредитите ще бъдат обслужени навреме.

*"По-скоро бих казал, че нивото на необслужваните кредити от лятото до сега се задържа на едно постоянно ниво. В случая има значение дали хората наистина ще успеят да си възстановят погасяванията по тези кредити, защото именно по някаква причина те са поискали отсрочване", каза Иван Стойков, финансов анализатор.*

Банките са отсрочили кредити на граждани и фирми на обща стойност 9.1 млрд. лв., което представлява около 15% от всички кредити. След крайната дата на отсрочката клиентът трябва да възстанови редовните си плащания. Емил Димитров е един от първите, които се е възползвал.

*"След два месеца получихме отговор положителен и изтекоха 6-те месеца, обадиха се от банката и попитаха дали желаем да продължим с още 6 месеца, като ще направят нова проверка, но след това ни отказаха, казаха че е невъзможно, защото преди 6 години сме имали просрочие", каза Емил Димитров.*

Просрочието е било с около десетина дни и само еднократно, затова и Емил смята, че сега банките са се вторачили във всеки детайл, защото нямат стабилността да правят още отсрочки и където е възможно ги отказват. Причината 85% от кредитите в банките да не са се възползвали от мораториума е, че повечето кредитополучатели могат да докажат определен процент спад в доходите си заради Covid-19.

#### **✓ Студенти от СУ изследват генома на COVID-19 в нова лаборатория**

*Нова лаборатория в Софийския университет ще помага в борбата с COVID-19. Учебният център по молекулярна генетика вече е отворен и в него завършващите студенти ще могат да практикуват и да са полезни на здравните инспектори.*

В новата лаборатория студентите ще се обучават как да изследват вируси и как да правят PCR тестове.

"Целта е учебен център, за обучение на студентите, подготовка и овладяване на всички необходими методики за тях, за да могат да се включат абсолютно конкурентноспособно когато има такива ситуации", обясни гл. ас. Димитрина Митева от катедра "Генетика".

Ръководителят на катедрата доц. Светослав Димов заяви, че това е най-модерната лаборатория в Софийския университет. В нея има най-модерна техника за всякакъв вид молекулярно-генетични изследвания, част от които може да се използват за детекция на COVID.

#### **✓ В Европа все повече се говори за трета вълна на COVID-19**

Над 54 милиона и 300 хиляди са заразените с COVID-19 по света, това сочат последните данни на университета "Джонс Хопкинс". В много европейски държави вече се говори за трета пандемична вълна.

От днес Португалия въвежда вечерен час, в опит да спре разпространението на заразата.

Германия ще оцени действащите мерки и ще преценява дали да въвежда по-строги ограничения.

Испания също ще ревизира антиковид плана си.

Във Великобритания започва поредното мащабно изпитание на нова ваксина срещу коронавирусната инфекция. Премиерът Борис Джонсън се е самоизолирал заради контакт с COVID-позитивен.

Изследване на Института за ракови заболявания в Милано показва, че е възможно новият коронавирус да е циркулирал в Италия още през лятото на 2019 г.

Отвъд Океана - за по-малко от седмица броят на новозаболените в САЩ се е увеличил с над 1 милион. Там носителите на вируса са най-много по света - над 11 милиона.

#### **БНР**

#### **✓ Вицепремиерът Николова рекламира пред турски туроператори българския зимен туризъм**

Вицепремиерът и министър на туризма Марияна Николова рекламира пред турски туроператори в Истанбул възможностите на България за практикуване на зимни турове, ски спортове, планински разходки, алпинизъм и много други дейности.

Министър Николова акцентира върху спазването на мерките за безопасност за туристите в зимните ни курорти. Вицепремиерът каза още, че българското правителство се стреми да държи максимално отворени границите, защото поддържането на туристооборота, на връзките между България и Турция във всеки един стопански аспект е от изключително значение.

Турските туроператори потвърдиха готовността си за изпращане на туристи у нас през предстоящия зимен сезон.

#### **✓ Институтът за пазарна икономика представя алтернативен бюджет**

В контекста на пандемията от коронавирус държавният бюджет за следващата година трябва да акцентира върху пакет от бързи и смели структурни реформи, и да насърчава инвестициите, заетостта и производителността. Това са част от препоръките на експертите от Института за пазарна икономика (ИПИ), които ще представят днес своя проект на алтернативен бюджет.

Вече 18 години ИПИ представя свой проект на държавния бюджет, който отразява препоръките на експертите към основния финансов закон.

Предвид пандемията фискалната политика през следващата година трябва да гарантира ефективни антикризисни мерки, но и да създаде достатъчно буфери в бюджета, които да осигурят стопанска сигурност.

Експертите препоръчват още – фокус върху възстановяването и бързия икономически растеж, както и внимателна преценка на данъчните ходове.

„Това, от което ще имаме нужда всички за едно по-бързо възстановяване е данъчна система, която насърчава или поне не пречи на новите инвестиции и новите работни места“, коментира Лъчезар Богданов, главен икономист на ИПИ.

#### ✓ **Близо 189 000 души са постъпили на работа от началото на пандемията у нас**

От началото на пандемията до момента на работа са постъпили близо 189 000 души, сочат данните на социалното министерство.

Обобщените данни сочат, че след първия вариант на схемата 60/40 от март до юни са подпомогнати над 9000 работодатели и са запазени 180 000 работни места, за което са платени 186 млн. лева.

По втория вариант на мярката от 1 юли до момента са изплатени близо 334 млн. лева на 5000 работодатели за 140 000 работни места.

От 27 октомври започна приемът на документи по третия вариант на 60/40, който ще работи до края на годината.

За половин месеца са подадени 1700 заявления за запазване на още 45 000 работни места.

Отделно по схемата „Заетост за теб“ близо 4000 работодатели са обявили, че ще разкрият близо 16 000 субсидирани от държавата чрез еврофондовете работни места. А наетите вече са близо 6000.

Най-голям интерес има от фирми от областите Благоевград и Бургас, където съответно са заявени 1700 и 1500 свободни позиции.

#### ✓ **Кристалина Георгиева приветства договорената от Г-20 дългова рамка**

[Приетата от Г-20 обща дългова рамка](#) е много важна стъпка към подобряване на международната структура на дълга, заяви управляващият директор на Международния валутен фонд Кристалина Георгиева, съобщава Ройтерс.

Тя обаче добави, че други страни, които не са сред най-бедните в света, могат да се сблъскат с прекомерни дългове, и подчерта, че кризата не е отминала.

В изказването си пред финансовите министри на страните от Г-20, г-жа Георгиева посочи, че договорената обща рамка ще увеличи вероятността за участие на частния сектор при разсрочване или намаляване на дълговата тежест на по-бедните държави, засегнати от коронавирусната криза.

#### ✓ **Рекорден брой от над 660 000 нови случаи на Covid-19 по света за денонощие**

Световната здравна организация отбеляза рекорден брой нови случаи с коронавирус за едно денонощие - 660 905 .

От началото на пандемията по света, са били регистрирани над 53 милиона заразени. Над милион и 300 хиляди души са починали.

Съединените щати са най-тежко засегнатата държава. Федералната здравна агенция съобщи за над 155 хиляди нови заразени и 1252 смъртни случая през последното денонощие. С това общият брой на заразените в САЩ надхвърли 10 милиона и 846 хиляди. Смъртните случаи са 245 хиляди.

Заради растящия брой на новите случаи с Covid-19 все повече държави по света всеки ден въвеждат нови ограничения и мерки , за да спрат разпространението на вируса.

Масово тестване на населението ще бъде проведено в Австрия, по примера на Словакия. Планът е това да стане към края на карантината, която ще започне утре и ще продължи до 6 декември, съобщи канцлерът Себастиан Курц.

#### [В. Монитор](#)

#### ✓ **По нова европейска програма правим общи проекти с Гърция, Кипър и други**

България ще бъде включена в нова програма за транснационално сътрудничество през следващия програмен период 2021 – 2027 г. Тя носи името ИНТЕРРЕГ Евро-Средиземноморска зона и ще финансира проекти за съвместно решаване на предизвикателствата с цел осигуряване на географската и геополитическата свързаност на басейните на Черно море и Средиземно море. Това съобщи заместник-министърът на регионалното развитие и благоустройството Деница Николова, която води преговорите с Европейската комисия от българска страна.

„Главна дирекция „Регионална и селищна политика“ в Европейската комисия потвърди официално, че страната ни е включена с цялата си територия в програмата, което дава допълнителна възможност за постигане на целите на регионалната политика на България“, заяви Николова.

Участието в бъдещата програма ЕВРО МЕД ще даде допълнителни възможности за установяване нови международни партньорства с държави като Гърция, Кипър, Италия, Малта, Словения, Хърватия, Албания, Босна и Херцеговина и Черна гора, както и с южните райони на Франция, Испания и Португалия. До момента транснационални партньорства бяха финансирани основно в района на Югоизточна Европа.

Предстои да бъдат изяснени приоритетите и специфичните цели на програмата. Те ще бъдат обсъдени и избрани от съвместна работна група с участието на всички държави от региона.

#### [Investor.bg](#)

#### ✓ **Красимир Вълчев: Изключена е вероятността за нулева учебна година**

*Възможно е удължаване на учебната година за учениците в начален етап*

Със сигурност няма няма да има нулева учебна година, коментира пред bTV министърът на образованието и науката Красимир Вълчев. По думите му може да се разгледа краен вариант, при който учебната година да бъде удължена, а това ще е за сметка на лятната ваканция.



„Нулева е вероятността за нулева учебна година“, потвърди министърът.

Ако се удължи учебната година, то това ще важи за учениците в начален етап на обучение. По този начин може да се стигне до сценарий, в който те ще учат през юни. За гимназистите едва ли ще има удължаване на годината, защото това би означавало те да учат през юли, когато обичайно температурите са много високи, уточни Вълчев.

На въпрос дали моделът, в който учениците се прехвърлят постоянно от дистанционно към присъствено обучение и обратното, няма да затрудни много самите училища, министърът коментира, че на този етап няма вариант, който да няма негативи.

„През лятото много обсъждахме различните варианти и избрахме този на превключване... Трябва да се ходи на училище, доколкото е разумно, доколкото ситуацията позволява. От друга страна, не можем да си позволим едни и същи ученици да стоят въщи до март месец. Защо до март? Защото най-трудните седмици за образователната система тепърва предстоят, а те ще бъдат през януари и февруари, когато дойдат традиционните сезонни грипни вируси“, коментира още той.

Според него до март може да има облекчаване на ситуацията с Covid-19, но грипните вълни обичайно засягат много ученици. Вълчев посочи, че очакванията са това да се случи през януари и февруари, когато е „почти сигурно, че ще трябва по-голямата част от системата, да не кажа цялата, да премине временно на обучение в електронна среда“.

Министърът уточни, че в момента 40 на сто от учениците учат от въщи, но продължителното време у дома и обучението в електронна среда водят до дефицити. След втората или третата седмица пада когнитивната ангажираност, децата се десоциализират и обездвижват, а не на последно място се натрупват психически проблеми, коментира Вълчев.

В момента не се обсъжда удължаване на зимната ваканция, но по думите му по-тежките седмици тепърва предстоят, посочи министърът.

По данни към 13 ноември общо 630 деца и ученици, както и 1534 учители, са заразени с коронавирус. Под карантина са 15 170 деца и ученици и 2401 учители. Броят на училищата, които са преминали на онлайн обучение, е 137. Най-голям е броят им в София, Варна, Пловдив, Бургас, Благоевград, Шумен и Русе. Почти 1300 училища пък нямат регистрирани случаи на Covid-19.

#### ✓ ЕС използва достъпа до енергийния пазар като разменна монета за Brexit

*Заложена е търговия с газ и електричество за най-малко 6 млрд. евро годишно*

Американски федерален съдия отхвърли опитите на администрацията на президента Доналд Тръмп сериозно да ограничи програма, осигуряваща защита на хора, имигрирали в САЩ като малолетни. Тя дава възможност на стотици хиляди хора, влезли незаконно в САЩ като малки, да живеят без страх от депортиране, ако спазват законите, предаде DPA, цитирана от БТА.

С това решение се запазва действието на приетата по времето на президента Барак Обама програма "Отложено действие за пристигналите в детството" (DACA).

Съдия Никълъс Гаруфис от окръжния съд на Ню Йорк постанови, че ограничаването на действието на тази програма, наложено от изпълняващия длъжността министър на вътрешната сигурност Чад Улф, е недействително, защото Улф е назначен на поста си в нарушение на закона.

По-рано за това се произнесе Сметната палата на САЩ.

Администрацията на Тръмп първоначално се опита да отмени цялата програма, но през май бе спряна от Върховния съд. След това през юли Улф замрази приемането на нови молби по програмата и обяви, че подновяването на статута, който тя дава, ще важи за една година, а не за две.

#### Мениджър

#### ✓ Българският бизнес свива инвестициите през 2020 и през 2021 г.

Компаниите в България очакват инвестициите им за 2020 г. да бъдат с 21% по-малко в сравнение с 2019 г. Това показва анкета на Националния статистически институт за инвестиционните настроения сред предприятията.

По-лошата новина е, че компаниите планират да понижават инвестициите си и през следващата година на база вече пониженото ниво от 2020 г. Анкетата показва, че инвестициите през 2021 г. ще бъдат с 7,6% по-малко. Близко половината – около 40% от предприятията не планират никакви разходи за придобиване на дълготрайни материални активи през следващата година.

Там, където все пак през следващата година ще се правят инвестиции, се очаква те да бъдат насочени най-вече за увеличаване на производствения капацитет – 35% от общия обем. На второ място са предвидените инвестиции за заместване на износено оборудване 25%, а на трето инвестиции за опазване на околната среда, въвеждане на мерки за сигурност и други – 20%.

За механизация или автоматизация на съществуващи производствени процеси и за въвеждане на нови производствени технологии българските предприемачи планират да отделят едва 16% от инвестициите си през 2021 г.

#### ✓ Валутните резерви на БНБ покриват над 160% от левовите в обращение

Висококачествените валутни резерви на БНБ покриват с над 160% задълженията на Централната банка, които включват най-вече парите в обращение, но и задълженията към търговските банки и правителството. По този начин се гарантира напълно, че сегашният валутен курс от 1,95583 лв. за 1 евро ще се запази с нула диапазон на колебание по време на членството на България във валутния механизъм ERM –II. Това заяви управителят на БНБ Димитър Радев по време на

уебинар с участието на български банкери и чуждестранни инвеститори, организиран от Американската търговска камара в България.

С други думи участието на българския лев в ERM-II не изисква промени в режима на фиксирания курс на валутния борд. Това е договорено с останалите страни във валутния механизъм, добави той.

„За разлика от други страни като Дания например, България има за цел да остане във валутния механизъм ERM-II максимално малко време и да се присъедини към еврозоната през 2024 г.“, коментира Радев.

Стабилността на българската финансово-банкова система е засвидетелствана на няколко пъти откакто започна глобалната пандемия от коронавирус, отбеляза Радев. На първо място това е суап линията с ЕЦБ за достъп до евро. На второ – високият интерес на международните пазари при емитирането на дълг от 5 млрд. евро. На трето място рейтинговата агенция Moody's повиши кредитния рейтинг на страната ни.

БНБ не планира ново удължаване на мораториума за плащанията по банкови кредити, въведен заради породената от коронавируса криза, уточни Радев. Както е известно вече имаше едно удължаване от края на 2020 г. до 31 март 2021 г. В този срок физически лица и компании, които докажат, че са имали понижени доходи заради COVID-19 получават гратисен период да не правят погасителни вноски по банковите си кредити. Към края на септември заеми на обща стойност над 9 млрд. лв. бяха отсрочени по тази схема – около 7 млрд. лв. на юридически лица и 2 млрд. лв. на физически лица.

#### ✓ **Българските банки увеличиха обезценките с 80%**

Българските банки увеличават обезценките с цели 80% в сравнение с миналата година до общо 628 млн. лв., показват отчетните данни на системата към края на септември.

Те правят повече обезценки, защото съставят чрез собствени модели прогнози за потенциалните си бъдещи кредитни загуби, вследствие на COVID-19. Така те начисляват провизии предварително, преди конкретното негативно проявление на даден кредит. „Тези действия, в съответствие с Международния стандарт за финансово отчитане, влияят върху размера на обезценките, извършени от банките в хода на 2020 г.“, се казва в тримесечния доклад на Асоциацията на банките в България.

Преди дни Елке Кьониг, председател на Единния съвет на ЕС за реструктуриране (ЕСП) предупреди, че банките трябва да си напишат „домашното“ преди нивото на необслужваните заеми да започне да се повишава догодина.

В същото време общата капиталова адекватност на банковата система в България, която показва стабилността на кредитните институции, се е повишила от 20,5% на 23% към края на второто тримесечие на годината.

Капиталовата адекватност измерва съотношението между капитала на банката и нивото на риск, което тя е поела. То показва доколко банката е готова да се справи с влошаване на събираемостта на отпуснатите кредити.

Според данните показателите за капиталова адекватност на банките в България са над средни нива за ЕС, които са 18,6%.

През първото тримесечие на 2020г. БНБ обяви мерки за банковия сектор, сред които капитализиране на пълния обем на печалбата в банковата система за миналата година в размер на 1,6 млрд. лв. Решението на БНБ банките да не разпределят дивидент компенсира ефекта от увеличеното рисково тегло за българските държавни ценни книжа, деноминирани в евро, през второто тримесечие на 2020г. Пълното капитализиране на печалбата се очаква да бъде изпълнено напълно от банките след получаването на съответните регулаторни одобрения.

#### ✓ **Вълчев: Затварянето на училищата не е решение**

Не можем да си позволим да затворим за месеци. Училищата бяха нарочени за идеалния виновник, защото втората вълна съвпадна със отварянето на училищата, но това не е доказано“, каза министърът на образованието Красимир Вълчев.

"Най-лесно се затварят училища, най-лесно ще се жертва образованието, но става въпрос и за ценностен избор", подчерта министър Вълчев.

Той посочи изследвания, които показват, че малките деца са и по-малък разпространител на вируса: "Стойностите на заболелите ученици и децата в предучилищна възраст са над 12 пъти по-ниски от средните, но има подозрения, че боледуват безсимптомно и пренасят коронавируса".

Министър Вълчев подчерта пред БНР, че заповедта за централизирано затваряне на училищата не е била правилна:

"Получихме искания за отваряне на училища и за провеждане на учебни часове и практики, затова преминахме на диференциран подход".

Според него има над 1250 училища, които не са се сблъскали с коронавируса.

Диференцираното вземане на решения е по-отговорното поведение, категоричен беше Красимир Вълчев и добави, че отговорността е и към бъдещето на децата, и към икономиката.

"По решения на областните и общинските щабове за борба с коронавируса 40% от учениците в момента са на обучение в електронна среда. По решение на училищата - около 4,5% от учениците са преминали на обучение в електронна среда, включително и 74 училища са преустановили присъствените занятия в начален етап", съобщи министърът.

Според Вълчев има страхове и нагласата за дистанционно обучение е факт: "Апелирах към директорите, когато има страх да предложат да се мине в електронна среда. Въпросът е за колко време. Ако е до края на годината, означава да затворим едни деца за 7-8 месеца, да ги десоциализираме, обездвжим, да им причиним проблеми и да намалим мотивацията им за учене".

Той беше категоричен, че изследвания показват, че много бързо се демотивират децата от ученето в електронна среда и се натрупва психическа бързо умора от стоенето пред устройствата.

"Разумно е да се направи график до Коледа. Сега една-две седмици да остане тази обща забрана за учениците от 6-и до 12-и клас. ... Трябва да имаме редуване на дистанционно и присъствено обучение. Виждам, че много хора започнаха по-стриктно да спазват мерките, ако се подобрят стойностите на заболяемостта, ще започнем редуването на паралелките. Повече трябва да учат присъствено 8-и клас, особено езиковите паралелки, 7-и клас - също".  
По думите на министъра в месеците на сезонния грип - февруари и март - отново ще трябва голям процент от системата на образованието да премине в електронна среда.

#### ✓ Прототипът на българската ваксина срещу COVID-19 ще бъде готов до края на годината

Прототипът на българската ваксина срещу COVID-19 ще бъде готов до края на годината. Това заяви пред [bTV](#) проф. Пенка Петрова, директор на Института по микробиология към БАН.

„Вече са избрани вирусните белтъци, срещу които да се действа, а след като е готов прототипът, ще започнат опити върху мишки и хора, за да се докаже колко е имуногенна и безопасна ваксината“, добави Петрова.

Тя обясни, че част от опитите ще бъдат извършени в институт „Пастьор“ в Париж, откъдето идва основното финансиране до момента.

По отношение на ваксината на Pfizer, Петрова коментира, че ваксината на американската компания е трудна за съхранение, докато нашата е протеинова и има по-голяма стабилност.

„От Pfizer казват, че ще се транспортира на сух лед до самите болници, след което трябва да се съхранява до минус 70 градуса, за да бъде стабилна. В обикновен хладилник ще издържа до 5 дни, което значи, че специално трябва да се закупува средства за съхранение“, обясни специалистът.

Проф. Петрова коментира и мерките, като ги нарече правилни и обясни, че вирусът е мутирал, което го прави по-вирулентен, но по-малко опасен.

7 ваксини в напреднала фаза има, страната ни също ще участва в договорите по тях – квотата ни е 13 млн. ваксини, което според директора на Института по микробиология към БАН е твърде много за страната ни.

#### ✓ Deutsche Bank предлага 5% данък върху заплащането на хората, работещи от вкъщи след пандемията

Стратези на Deutsche Bank предлагат хората да плащат 5% данък върху заплатата си за „привилегията“ да работят от вкъщи, ако продължат да следват този режим, след като пандемията отmine, предава Си Ен Би Си.

Според експертите така ще бъдат събрани средства за подпомагане на по-нископлатените служители, които за загубили голяма част от доходите си заради пандемията.

Стратегът на Deutsche Bank Люк Темпълман казва, че необходимост от такъв данък е имало от години, но „коронавирусът е направил този факт по-очевиден“.

От банката подчертават, че когато работят от вкъщи много хора пестят от ежедневните си разходи за пътуване, храна, дрехи и дори почистване, като те вероятно отделят и по-малко средства за социализация. Стратезите отбелязват, че работещите от вкъщи служители „допринасят по-малко за инфраструктурата на икономиката, но се възползват от нейните облаги“.

Според Темпълман дистанционните работници трябва да плащат подобен данък след утихването на пандемията, за да помогнат за „улесняването на прехода на онези, които са били засегнати по-тежко от кризата“.

По думите му световната икономика не е подготвена за загуба на контактните лица в лице.

„Изграждането на икономическата инфраструктура, която подкрепя личните контакти в работата, отне векове. Въпреки това резкият преход към работата от разстояние заради пандемията представлява тенденция, която няма да изчезне“, коментира Темпълман

Заради пандемията броят на служителите в САЩ, които работят от разстояние, се е увеличил десетократно до 56% от всички работещи, докато в Обединеното кралство се наблюдава ръст до 47%, което е 7 пъти над нивото отпреди кризата. Според прочуване на Deutsche Bank над половината от служителите в световен мащаб биха искали да продължат да работят от дистанция между два и три дни в седмица, след като пандемията отmine.

#### ✓ Германия ще подкрепи бизнеса с 22 млрд. евро през първото полугодие на 2021 г.

Германия планира да изплати 22 млрд. евро на компании и на самонаетите лица от януари до юни 2021 г., като помощ за справяне с последиците от пандемията от COVID-19, съобщи Ройтерс, позовавайки се на запознати с въпроса източници.

Освен това, финансовият пакет помощи, който ще компенсират фирмите, засегнати от ограничителните мерки срещу разпространението на коронавируса, ще достигне до 14 млрд. евро през този месец. Първоначално се очакваше правителството да изплати 10 млрд. евро.

От германското правителство очакват икономиката на страната да се свие по-малко от първоначалните прогнози, като това се дължи на силното икономическо представяне през лятото. Втората вълна от пандемията, която удари страната през последните месеци, обаче хвърля хвърля сянка върху перспективите за растеж през 2021 г.

Като част от новите мерки срещу икономическите последиствия от COVID-19, компаниите могат да получат до 200 хил. евро на месец, за да покрият фиксирани разходи като наем, докато самонаетите лица могат да получат до 5000 евро.

„Германия разполага с достатъчна фискална мощ, за да предложи повече спасителни мерки и стимули, ако има нужда от такива в битката с ефекта от пандемията“, заявил финансовият министър Олаф Шолц в четвъртък.

По думите му Германия планира да заеме общо над 300 млрд. евро тази и следващата година. Шолц е категоричен, че внимателно трябва да се прецени кои помощни мерки ще бъдат от най-голяма полза.

Базираният в Брюксел мозъчен тръст „Брюгел“ изчислява общата сума на пряката, невъзвръщаема подкрепа, която Германия има възможност да предложи на компаниите и гражданите си, на 8,3% от brutния вътрешен продукт (БВП), което е сравнимо с отделената помощ САЩ, която се равнява на 9,1% от БВП на страната.

#### ✓ **Германски депутати с предложение ЕС да има своя армия**

Депутати от парламентарната група на германските социалдемократи поискаха създаване на армия на ЕС. Това пише вестник "Велт ам Зонтаг". Той се позовава на документ, подготвен от експерти по сигурността и отбраната към социалдемократите. Политиците - инициатори смятат, че вместо да се задълбочава сътрудничеството между въоръжените сили на страните членки, Европейският съюз трябва да създаде "28-ата армия".

Тя да бъде на пряко подчинение на Европейската комисия и конкретно на нов еврокомисар, който ще отговоря за отбраната.

Числеността ще стартира с около 1500 войници, а в средносрочен план числеността на армията да нарасне до 8000, като те ще бъдат професионални. Идеята бе подложена на критики. Председателят на парламентарната Комисия по външна политика Норберт Рьотген нарече предложението на колегите си "мечти". Той намира предложението като практически неприложимо във военно отношение, безотговорно от финансова гледна точка и несъвместимо с европейските договори, а също така непостижима за Германия, дори и при промяна на конституцията.

"ЕС не е държава, а съюз от членки", припомни Рьотген.

#### ✓ **Новият шеф на Пентагона: Всички войни трябва да приключат, време е нашите военни да се върнат у дома**

Новият шеф на Пентагона Кристофър Милър намекна, че може да ускори връщането на американските военни от Афганистан и Близкия изток, предаде Франс прес, цитирана от БТА.

"Всички войни трябва да приключат", написа Милър в писмо, качено днес на сайта на Министерството на отбраната на САЩ.

"Време е за връщане у дома", добави Милър, който замени на поста уволнения в понеделник от президента Тръмп министър Марк Еспър.

Милър не споменава в писмото си конкретен военен контингент. Но в него говори за войната срещу терористичната организация "Ал Каида". Това навежда на мисълта, че става дума за военните в Афганистан и Ирак, отбеляза АФП.

Доналд Тръмп, който бе обещал да сложи край на "безкрайните войни", изрази преди време намерение да сведе до 2500 броя на американските военни в Афганистан в началото на 2021 г. и дори намекна за пълно изтегляне преди Коледа.

#### ✓ **Страни от Азия и Тихия океан подписаха най-голямото търговско споразумение**

След осем години на преговори 15 страни от Азиатско-Тихоокеанския район подписаха на виртуална среща в Ханой мащабно споразумение за световна търговия - най-голямото в света като брутен вътрешен продукт на страните, участващи в него, съобщиха осведомителните агенции.

В края на тридневната срещата на върха на Асоциацията на страните от Югоизточна Азия (АСЕАН) новината за подписването на важното споразумение съобщи виетнамският премиер Нгуен Суан Фук, предаде БТА.

Регионалното всеобхватно икономическо споразумение (РВИП/RCPT) предвижда създаването на гигантска зона за свободна търговия между десетте страни от АСЕАН, Китай, Япония, Южна Корея, Австралия и Нова Зеландия. Страните от споразумението произвеждат 30 процента от световния БВП, а населението им възлиза на 2,2 милиарда души.

Идеята за пакта е от 2012 г. и е смятана за китайския отговор на подобна американска инициатива, която впоследствие отпадна. Индия също се очакваше да се присъедини към него, но се отказа, опасявайки се, че пазарът ѝ ще бъде зает от евтини китайски стоки.

"От началото на 2020 година коронавирусната пандемия обхвана повече от 200 страни и територии, създавайки предизвикателства в социално-икономическата и политическата сфера и намалявайки мобилността на търговията и инвестиционните потоци в света", каза днес виетнамският премиер и добави, че от началото на годината се полагат и усилия проблемите да се решават чрез преговори.

Когато заработи, споразумението ще намали митата, ще създаде общи търговски правила и ще улесни веригите за доставки. То ще обхваща търговия, услуги, инвестиции, електронна търговия, телекомуникации и авторски права.

#### ✓ **Европейските индекси не намират единна посока в края на седмицата**

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа търсиха посока в ранната търговия в петък на фона на увеличаващия се брой на заразените на континента, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се повиши с 0,86 пункта, или 0,22%, до 386,02 пункта, както бенчмаркът е на път да запише втори пореден седмичен ръст. Индексът е нараснал с 0,3% от началото на седмицата, заради ралито, предизвикано от новината за ваксината на Pfizer и BioNTech. Показателят е напреднал с около 12% от началото на месеца, като той бе подкрепен и от надеждите, че победата на Байдън на изборите в САЩ ще внесе повече спокойствие в световната търговия.

Немският бенчмарк DAX се повиши със 75,45 пункта, или 0,58%, до 13 128,4 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 записа спад от 7,5 пункта, или 0,12%, до 6 331,44 пункта. Френският измерител CAC 40 напредна с 35,79 пункта, или 0,67%, до 5 398,36 пункта.



„Въпреки всички оптимизъм около напредъка на Pfizer и BioNTech, реалността е такава, че нито една кандидат ваксина не би могла да предотврати случващото се в момента в Европа по отношение на резкия скок на инфекциите и хоспитализациите“, коментира Майкъл Хюсън от CMC Markets.

Здравният министър на Германия Йенс Шпан заяви, че е все още твърде рано да се каже, дали въведените през миналата седмица ограничителни мерки в страната ще трябва да бъдат удължени след края на ноември, докато френският премиер Жан Кастекс обяви, че през следващите две седмици няма да има разхлабване на мерките.

На фона на очакванията за двойна рецесия в Евророната, Европейската централна банка сигнализира, че е готова да въведе нови мерки за стимулиране на икономиката през декември.

В ранната търговия туристическият индекс SXTP, който е изгубил 25% от стойността си от началото на годината, се понижи с 0,11%. Енергийният индекс SXEP отчете ръст от 0,16%, а технологичният показател SX8P, който през последните дни следва представянето на американските си аналози, се повиши с 1,12%.

На корпоративния фронт, акциите на френската енергийна група EDF поскъпнаха с 0,13% на фона на по-добрия от очакваното финансов отчет за тримесечието, докато тези на германската компания за недвижими имоти Deutsche Wohnen поскъпнаха с 1,03% заради доброто и представяне през последните три месеца.

От компаниите от STOXX 600, които до момента са представили финансовите си отчети за тримесечието, 68% са надминали прогнозите на анализаторите, сочат данните на Refinitiv.

#### *Понижения на Уолстрийт*

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса записаха понижения в четвъртък на фона на нарастващия брой на заразените с COVID-19 в САЩ, който повдига въпроси за икономическото здраве на страната в края на годината, пише Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones се понижи с 317,46 пункта, или 1,08%, до 29 080,17 пункта, като по-рано той бе с 495 пункта надолу. Широкообхватният показател Standard & Poor's 500 отчете спад от 35,65 пункта, или 1%, до 3 537,01 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq изтри 76,84 пункта от стойността си, или 0,65%, достигайки ниво от 11 709,59 пункта.

Пониженията в четвъртък изтриха по-голямата част от печалбите, натрупани от S&P 500 през седмицата, след като пазарите бяха подкрепени от новината за добрите резултати от клиничните изпитания на ваксината срещу коронавируса на Pfizer и BioNTech.

Индексите се оцветиха в червено, след като председателят на Федералния резерв на САЩ Джером Пауъл заяви, че перспективите пред американската икономика остават несигурни въпреки позитивните новини за ваксина.

„От нашата гледна точка е твърде рано да се правят оценки по отношение на влиянието, което ще окаже новината за ваксина върху пътя на възстановяване на икономиката, особено в краткосрочен план. „Докато вируса продължава да се разпространява с това темпо, идните месеци може да бъдат много предизвикателни“

Движенията на пазара в четвъртък дойдоха на фона на отчетените рекордни 144 000 случая на новозаразени с коронавирус в САЩ, като властите в Чикаго призоваха гражданите да си седят вкъщи от понеделник.

Сред най-големите губещи в сесията бяха компаниите от банковия и туристическия сектор. Акциите на United Airlines и Carnival поевтиняха съответно с 4,31% и 7,84%, а тези на JPMorgan Chase, Citigroup и Wells Fargo – с 1,28%, 1,43% и 1,57%

Резултатите от тестовете на ваксината Pfizer и BioNTech обаче може да не са единствените добри новини в тази сфера. В сряда фармацевтичната компания Moderna съобщи, че клиничните изпитания от трета фаза на нейната ваксина са събрали достатъчно данни от болни от коронавирус, за да бъдат предварителните резултати предоставени на независима наблюдаваща комисия.

Междувременно, министерството на труда съобщи, че заявленията за помощ при безработица в САЩ са паднали до 709 хил. през седмицата до 7 ноември спрямо 757 хил. за предходната седмица. Икономистите, анкетирани от Ройтерс, очакваха спад до 735 хил.

#### *Спад в Азия*

Азиатските борсови индекси регистрираха предимно понижения в петък, след като нарастващият брой на заразените с коронавирус в световен мащаб започна да засенчва оптимизма около новината за ваксина, пише Маркетоуч.

„Търговията днес е сравнително вяла, докато инвеститорите се подготвят за тежка зима. Отвъд пазарните притеснения, изглежда, че няма да имаме ваксина достатъчно скоро, че предотвратим превръщането на празничните дни в мрачни“, коментира Стивън Инес от Аxi.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 се понижи със 135,01 пункта, или 0,53%, до 25 385,87 пункта.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite отчете спад от 28,57 пункта, или 0,86%, до 3 310,1 пункта, докато по-малкият индекс Shenzhen Composite изтри 5,08 пункта от стойността си, или 0,22%, завършвайки сесията при ниво от 2 268,67 пункта. Хонконгският показател Hang Seng се понижи с 12,52 пункта, или 0,05%, до 26 156,86 пункта.

Южнокорейският измерител Kospi напредна с 18,25 пункта, или 0,74%, до 2 493,87 пункта.

В Австралия бенчмаркът ASX 200 записа спад от 13 пункта, или 0,2%, до 6 405,2 пункта.

#### *У нас*

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) регистрираха предимно понижения в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете спад от 1,10 пункта, или 0,26%, до 426,97 пункта. VGBX40 се понижи с 0,05 пункта, или 0,05%, до 97,78 пункта. VGTR30 изтри 0,19 пункта от стойността си, или 0,04%, достигайки ниво от 484,51 пункта. VGREIT се понижи с 0,31 пункта, или 0,23%, до 132,79 пункта.

#### **✓ Вътрешният министър: Глоби ще се налагат след няколко предупреждения**

Глоби ще се налагат, едва след като са отправени няколко предупреждения към определено лице. Това увери вътрешният министър Христо Терзийски в ефира на „Здравей, България“.

„Основен инструмент на МВР е отправянето на предупреждение. Първо се отправя устно такова. Ако това противоправно деяние не спира, можем да издадем писмен протокол. Едва след това, ако човек е настоятелен да нарушава правилата, може да се пристъпи към санкция, която е предвидена в разпоредбите“, обясни той.

Относно заповедта на здравния министър за „зелен коридор“ за пенсионерите, Терзийски обясни, че охраната в магазина няма право да ни иска лични карти. Министърът няма и информация за сигнали, че възрастни хора не искат да напускат търговските обекти след 10 часа.

„Заповедите на министъра на здравеопазването са, за да се наложи един ред, а ние сами трябва да предприемем мерки. Щом РЗИ създаде предписание за карантина, ние трябва да сме достатъчно отговорни да ги спазваме. Постоянно правим проверки за работното време, за спазването на карантина“, увери вътрешният министър.

Той обясни, че от началото на месеца са издадени над 10 хиляди разпоредби за неспазване на мерките.

„Няма как пенсионер да бъде глобен за това, че си е купил хляб в 10.30 часа. В метрото полицаи, ако види гражданин без маска, първо ще го прикани да си я сложи. Той, ако има и е добросъвестен, ще го направи“, каза Терзийски.

Според него мерките на правителството имат за цел да защитят живота и здравето на гражданите, но и икономиката да не спира, тъй като в държавата трябва да се събират приходи.

„МВР съдейства и на Спешна помощ в София. Имаме готовност за съдействие с транспорт и в другите областни градове. От СДВР и ГД „Жандармерия“ също получават сигналите на Спешна помощ. Служителите се изолират, автомобилите са подсигурени с всичко необходимо“, увери Терзийски.

Над 3000 са делата за нарушаване на карантината у нас от началото на пандемията досега. 644 пък са били постановените присъди, обясни още министърът.

„Основните присъди са "глоба", "пробация", може и комбинация от двете. Санкциите са много високи, мисля, че стигат до 10 000 лв. Това възпитават хора, които са с наклон да нарушават всички правила“, заяви той.

#### **✓ Над 4 хил. свободни работни места на трудовите борси през септември и октомври**

По данни на Агенцията по заетостта над 4 хиляди свободни работни места са представили 564 работодатели по време на трудови борси, проведени през септември и октомври.

Според данните от специализираното наблюдение на Националния статистически институт, което се прави на пазара на труда заради Covid-19, за първата седмица на този месец 9200 са новорегистрираните безработни, а 4500 са постъпилите на работа чрез бюрата по труда.

Наблюдението на НОИ започна на трети февруари и оттогава до момента общо новорегистрираните безработни в бюрата по труда са близо 329 000 души, а устроените на работа - малко над 212 000 души.

#### **✓ НЗОК удължава служебно протоколите на хронично болните**

Националната здравноосигурителна каса удължава служебно протоколите на хронично болните пациенти. Това ще стане от 16 ноември, когато условията и редът влизат в сила, предаде БГНЕС.

Мярката цели да се избегне струпване на хора в закрити пространства, както и гарантиране на достъпа на пациентите до необходимата им лекарствена терапия.

НЗОК вече е изготвила условията и реда за отпускане на лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели, които са заплащани напълно или частично от здравната каса.

Целта е да бъде облекчен достъпът до лекарствена терапия на хората с хронични заболявания и осигуряване на свободен коридор за медицинска консултативна помощ за пациентите с остри състояния по време на въведената извънредна епидемична обстановка.

Пациентите трябва да вземат лекарствата си от същата аптека, от която са го правили и преди въвеждането на извънредния ред. Ако това не е възможно и ако се налагат данните и терапията да бъдат променени, пациентите трябва да посетят личния си лекар.

Служебно се удължава и срокът на валидност на протоколите за скъпоструващо лечение на хронично болни пациенти.

#### **✓ Софтуерната платформа за електронни направления вече е готова**

Софтуерната платформа за издаване на електронни направления вече е готова и след формалното ѝ влизане в Националния рамков договор личните лекари ще могат чрез нея, например, да изпращат на PCR тест пациенти след контакт с тях по телефона. Това стана ясно по време на демонстрация, която от „Информационно обслужване“ направиха за БТВ.

Ключовото е, че програмата, с която джипито управлява практиката си, ще качва в Националната здравна информационна система всеки медицински документ, издаден на пациента, като ще генерира уникален идентификационен номер за него. Така ще е достатъчно насоченият за изследване пациент просто да отиде в лаборатория и да каже на специалистите там номера - по него излиза направлението с всички допълнителни данни, въведени преди това от общопрактикуващия лекар.

Към днешна дата около половината джипита работят с програми, чиито разработчици са интегрирали новата функционалност, а „Информационно обслужване“ продължава да работи и с останалите софтуерни фирми, за могат всички лични лекари да издават електронни медицински документи.

Ние сме готови с абсолютно реална работеща система, подчерта изпълнителният директор на държавната компания Ивайло Филипов.

#### ✓ АПИ: Високопланинските проходи вече са в режим на зимно поддържане

От 13 ноември е въведено зимното поддържане на участъците от републиканските пътища, преминаващи през високопланински проходи с височина над 550 м, както и в пътните отсечки с надморска височина над 800 м. Областните пътни управления следят метеорологичните прогнози по райони и ще предприемат обработка на настилките в участъците, където има предпоставки за заледяване и хлъзгавост особено рано сутрин, когато температурите са доста пониски.

Агенция „Пътна инфраструктура“ апелира всички шофьори да подготвят автомобилите си за движение при зимни условия, да не чакат първите минусови температури и да следят за доброто техническо състояние на превозното средство. Нека да тръгват на път само с подходящи гуми, да карат внимателно, със съобразена скорост, да спазват правилата за движение, необходимата дистанция и да не предприемат резки маневри. Блокирането на движението от автомобили, които не са подготвени за движение при зимни условия, затруднява работата на специализираната техника и възпрепятства пътуването на всички останали шофьори.

В поддържането на 20 000 км републикански пътища през зимните месеци ще участват около 3000 снегочистващи машини - снегорини, техника за разпръскване на пясък и т. н. По опорните пунктове има инертни материали - сол, пясък, калциев двухлорид за обработка на настилките, като доставките за зимен сезон 2020/2021 продължават.

#### ✓ Прогноза: Ще се върнем към нормален живот към края на 2021 г.

Резултатът от ваксина срещу Covid-19 ще се усети чувствително през следващото лято и вероятно ще можем да се върнем към нормален живот до следващата зима, прогнозира пред Би Би Си проф. Угур Шахин, основател на германската компания "Бионтех" и един от създателите на ваксината на "Бионтех" и "Пфайзър". Според проф. Шахин този зима ще е трудна, защото ваксината няма да промени чувствително броя заразени.

Миналата седмица "Бионтех" и "Пфайзър" обявиха предварителни резултати от клиничните проучвания на потенциална ваксина срещу Covid-19, според които ефикасността ѝ е над 90 на сто. Близо 43 000 души са участвали в изследването. Ваксината се приема на две дози в интервал от три седмици.

В "Шоуто на Андрю Мар" по Би Би Си проф. Шахин изрази увереност, че ваксината ще намали разпространението на новия коронавирус и че ще предотврати появата на симптоми у ваксинираните. Според него е възможно ваксината да намали предаването на вируса от човек на човек наполовина.

"Много съм уверен, че предаването между хората ще намалее от такава високоефективна ваксина, може би не с 90 на сто, вероятно с 50 на сто, но не бива да забравяме, че дори това ще доведе до драстично ограничаване на разпространението на пандемията", каза той.

Според него, ако нещата продължават да се развиват така добре, ваксината ще може да започне да се прилага "в края на тази година и началото на следващата". Целта е да се разпространят над 300 милиона дози по целия свят до април следващата година, което "ще ни позволи само да започнем да постигаме резултат".

"Лятото ще ни помогне, защото нивото на заразяване ще падне през лятото и е изключително важно да постигнем високо ниво на ваксиниране до или преди есента и зимата на следващата година", поясни той.

Проф. Шахин подчерта, че е много важно всички имунизационни програми да са приключени преди следващата есен.

#### ✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

*Нова телевизия, „Здравей България“*

- Защо детските надбавки скараха ВМРО и ГЕРБ? И още - как Ангел Джамбазки стана доброволец в COVID-отделение;
- Денонощни аптеки и лекарства в магазините? Защо БЛС поиска тази промяна?;
- Агресия в класната стая. Защо учителка посяга на дете?;
- Зад волана след употреба на кокаин. За първи път проговаря арестуваният кмет на Калояново;
- Обвинения за насилие в дом за възрастни хора. Как възрастната жена е получила травмите?;
- Защо кен, пълен с бира, полетя срещу репортер. Разказ на потърпевшата Даниела Пехливанова;
- Може ли крем за уголемяване на гърдите да замести пластичната хирургия? Търговски трик или поредна измама с красотата? Проверка - в „На твоя страна“;
- И маската на Плашилото падна. Музикантът Пейо Филипов след участието си в "Маскираният певец".

#### ✓ Преглед на печата

*Водещи заглавия на първите страници*

в. 24 часа - Тази година - 30% по-малко пострадали от катастрофи;

в. 24 часа - Между двете четения на бюджета за социалната сфера разписано: 60 дни неплатен отпуск ще се броят за стаж, за да не се губи обезщетение за безработица и пенсия заради COVID;

в. Монитор - Преброител на вратата дори при онлайн регистрация;

в. Телеграф – 2 000 болнични за ден глътна карантината;

в. Труд - На училище по 2 дни до Коледа;

в. Труд - София казва "Не!" на Скопие за преговорите за ЕС;

*Водещи заглавия на вътрешните страници*

- в. 24 часа - Плаха надежда, че пикът на заразата е преминат;
- в. 24 часа - Здравният министър: Търсим жилища и хотели за стажант-лекари на първа линия;
- в. 24 часа - Само кмет и министър ще дават концесия;
- в. 24 часа - По 24 милионери с влог на месец произвежда България в пандемията;
- в. 24 часа - Закон ще регулира и сайтове с видео. Те са милиарди. А как ще ги подберат?;
- в. Монитор - Военните дали 11,5 млн. лв. за борба с COVID-19;
- в. Монитор - €60 000 в центъра на София стигат за 50 кв. м.;
- в. Телеграф - Удължават годината за слабите ученици;
- в. Телеграф - Разследване на БТВ показва: HelpKarma пазела в сметките си събрани, но неизползвани дарения за болни деца;
- в. Телеграф - Парното дължи 8 млн. лв. на абонатите;
- в. Труд - Проф. Костадин Ангелов пред "Труд": Опасно е да продават лекарства в магазини;
- в. Труд - Кризата свива приходите на банките;

#### *Водещи интервюта*

- в. 24 часа - Георги Стойчев, ръководител на консорциума, който подготвя рейтинговата система: 40% от студентите сега ще са първо поколение висшисти;
- в. Монитор - Асен Александров, председател на сдружението на директорите в системата на средното образование и директор на 51 -во СУ: Разболеят ли се 25 % от учителите, образователният процес свършва;
- в. Телеграф - Зафир Зарков, зам.-председател на транспортната комисия в СОС: Премахваме служебния абонамент в почивни дни;
- в. Труд - Пламен Юруков - член на Националния съвет на СДС, пред "Труд": Семейство Тръмп може би ще се превърне в политическа династия;

#### *Водещи анализи*

- в. 24 часа - Щастливо е ваксинираното бъдеще;
- в. Монитор - Рисковете на голямата дигитална мечта;
- в. Телеграф - Пандемия от нужди;
- в. Труд - Ще допуснем ли нов Ньой?

### **✓ Предстоящи събития в страната на 16 ноември**

#### *София*

- От 11.00 ч. в изложбена зала „Архиви“, ул. „Московска“ 5, ще бъде открита изложбата „Дипломацията през сърцата на два народа. 110 години дипломатически отношения между България и Испания“.
- От 19.30 ч. в Нов театър НДК ще играе постановката „Паметта на водата“.

\*\*\*

#### *Варна*

- От 11.00 ч. във Варна МОЛ ЕАД, етаж -2 (Фермерски базар), ще се проведе пресконференция в рамките на европейския международен проект „ДАНОВА - Иновативни транспортни услуги за незрящи и частично зрящи пътници в Дунавския регион“.

\*\*\*

#### *Добрич*

- От 15.00 ч. чрез платформата Google Meet ще се проведе уебинар по повод Световния ден на толерантността.

\*\*\*

#### *Смолян*

- От 11.00 ч. ще се състои церемония Първа копка" за саниране на многофамилна жилищна сграда с административен адрес Блок „Китка“, ул. „Тракия“ № 35.

\*\*\*

#### *Стара Загора*

- От 11.00 ч. на алея „Стара Загора“, парк „Пети октомври, ще бъде открита фото изложба „Магията продължава“.

---

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.